

Oaiveministtar Orpo sáhkavuorut Sámiid duohtavuohta- ja soabadankomišuvnna luobahan- ja diedihandilálašvuodas 4.12.2025

Luobahandilálašvuohta

Árvvus adnon Sámiid duohtavuohta- ja soabadankomišuvnna ovddasteaddjit, Sámedikki ságadoalli sadjásaš Tuomas-Aslak Juuso ja Nuortalaččaid luohttámušolmmoš Veikko Feodoroff sihke visot mieldeorrut,

Háliidan vuohččan giitit liggosit Sámiid duohtavuohta- ja soabadankomišuvnna ja komišuvnna čállingotti dehálaš ja historjjálaš barggus. Dego komišuvnna ságadoalli Hannele Pokka ovdanbuvttii, komišuvnna bargui lea leamaš duodalaš ja bávččagahtti dárbu. Eamiálbmot sápmelaččat lea muosáhan – ja dadi bahábut muosáha en – vealaheami ja rasismma. Dán duohtavuođa eat sáhte garvit eatge hilgut.

Stáhtaráđdi ásaheami komišuvnna golggothmánu 2021 lávga ovttasbarggus Sámedikkiin ja Nuortalaččaid siidačoakkámiin. Komišuvdna lea leamaš barggustis iešmearrideaddji ja sorjjasmeahtun. Dialoga komišuvnnain ja komišuvnna ásaheami beliiguin leat čađahuvvon oba duohtavuohta- ja soabadanproseassa áigge. Háliidan giitit Sámedikki ja Nuortalaččaid siidačoakkáma bajásráhkadeaddji ja mávssolaš ovttasbarggus.

Ráđđehus lea čatnasan doarjut sápmelaččaid rivttiid bajásdoallat ja ovdánahttit iežaset giela ja kultuvrra. Ráđđehusprográmma mielde Sápmelaččaid duohtavuohta- ja soabadankomišuvnna bargu lea jotkojuvvon ja addojuvvon návccat dán ráđđehusaigodagas.

Mearkkašahtti ovdánanlávki váldojuvvui borgemánu, go sámedikkis addojuvvon lága ođastusat bohte vuoibmái. Dáid nuppástusaid ulbmilin lea váfistit sápmelaččaid iešmearridanrievtti ja buoridit eavttuid giela, kultuvrra ja iešstivrema ollahuvvamii.

Komišuvnna bargun lea leamaš identifiseret ja árvvoštallat sápmelaččaid muosáhan historjjálaš ja dáláš vealaheami sihke dan, mot dát muosáhusat váikkuhit ovttaskan olbmuid, servošiidna ja oba sámi servošii dálá áigge. Seammas komišuvdna bargu, mielde lohkon komišuvdnii dahkon sierračilgehusat ja dokumeantafilmmat, leat váfistan sápmelašvuođa ja sámi kultuvrra dovdamuša váldoálbmoga gaskavuodas.

Komišuvdna bargu lea buktán ovdan maid bávččagahtti muittuid – sihke ovttahatolbmuid dásis ja oktasaččaid. Danin Sámi psykososiálalaš doarjaga ovttat Uvja bálvalusat leat leamaš anus buot sámegeleaid mielde ja sámi kultuvrra dovdi vuogi mielde oba komišuvnna barggu áigge.

Komišuvnna ásaheami válmastallan álggahuvvui Sámedikki álgagis giddat 2017. Proseassa lea leamaš guhki, ja dat lea dolvon iežas dárbbahan áiggi. Komišuvnna bargu lea leamaš earenoamáš – ii duššefal Suomas, muhto maid riikkaidgaskasaččat. Ja vaikko komišuvdna loahpaha mávssolaš barggus, dát mátki ii noga dása.

Vaikko eat vel dovda loahpparaportta sisdoalu, de lean sihkar, ahte komišuvnna ávžžuhusat guoskkahit viidát oba suomelaš servodahkan. Dan dihte daid joatkkagiedahallan galgá leat eakti vuogi mielde parlamentáralaš. Skábmamánu 2025 ásaheami parlamentáralaš barggoavku čohkke oktii riikkabeaivejoavkkuid ja árvvoštallá komišuvnna ávžžuhusaid sihke válmastallá oktasaš oainnu das, maid daaimmaide ferte riepmat ja mainna áigedávvaliin. Barggoavku dahká lávga ovttasbarggu Sámedikkiin ja Nuortalaččaid siidačoakkámiin. Maid ministeriijaid loahpparaportta ávžžuhusaide ráhkaneaddji barggoavku joatká iežas barggu.

Jáhkán, ahte komišuvnna barggu čuovvumuššan dialoga ja luohttámuš sápmelaččaid ja stáhta gaskkas váfistuvvet. Sáhttit hukset oktasaš boahhteáiggi ja soabada ipmirdemiin, maid sápmelaččat leat muosáhan.

Kiitos – Giitu – Takkâ – Spä'sseb!

Diehtujuohkindilálašvuohta

Buorit diedihangaskaomiid ovddasteaddjit,

Háliidan vuohččan giitit liggosit Sámiid duohtavuohta- ja soabadankomišuvnna ja komišuvnna čállingotti dehálaš ja historjjálaš barggus. Dego komišuvnna ságadoalli Hannele Pokka ovdanbuvttii, komišuvnna bargui lea leamaš duodalaš ja bávččagahtti dárbu. Eamiálbmot sápmelaččat lea muosáhan – ja dađi bahábut muosáha en – vealaheami ja rasismma. Dán duohtavuoda eat sáhte garvit.

Stáhtaráđdi ásaheami komišuvnna golggotmánus 2021 lágga ovttasbarggus Sámedikkiin ja Nuortalaččaid siidačoakkámiin. Komišuvdna lea leamaš barggustis iešmearrideaddji ja sorjjasmeahtun. Dialoga komišuvnnain ja komišuvnna ásaheami beliiguin leat čadahuvvon oba duohtavuohta- ja soabadankomišuvnna áigge. Háliidan giitit Sámedikki ja Nuortalaččaid siidačoakkáma bajásráhkadeaddji ja mávssolaš ovttasbarggus.

Ráđdehus lea čatnasan doarjut sápmelaččaid rivttiid bajásdoallat ja ovdánahttit iežaset giela ja kultuvrra. Ráđdehusprográmma mielde Sápmelaččaid duohtavuohta- ja soabadankomišuvnna bargu lea jotkojuvvon ja addojuvvon návccat dán ráđdehusáigodagas.

Mearkkašahtti ovdánanlávki váldojuvvui borgemánus, go sámedikkis addojuvvon lága ođastusat bohte vuoibmái. Dáid ulbmilin lea váfistit sápmelaččaid iešmearridanrivetti ja buoridit eavttuid giela, kultuvrra ja iešstivrema ollahuvvamii.

Komišuvnna bargun lea identifiseret ja árvvoštallat sápmelaččaid muosáhan historjjálaš ja dáláš vealaheami sihke dan váikkuhusaid ovttaskan olbmuid ja servošiidda. Seammas bargu lea lasihan sápmelašvuođa ja sámi kultuvrra dovdamuša váldoálbmoga gaskavuodas, mii lea aivve vealtameahtun vuoddu luohttámuša huksemii.

Komišuvdna bargu lea buktán ovdan maid bávččagahtti muittuid – sihke ovttahatolbmuid dásis ja oktasaččaid. Danin Sámi psykososiálalaš doarjaga ovttat Uvja bálvalusat leat leamaš anus buot sámegielaid mielde ja sámi kultuvrra dovdi vuogi mielde oba komišuvnna barggu áigge.

Komišuvnna ásaheami válmastallan álggahuvvui Sámedikki álgagis giđđat 2017. Proseassa lea leamaš guhkki, muhto dárbbatlaš. Komišuvnna bargu lea earenoamáš – ii duššefal Suomas, muhto maid riikkaidgaskasaččat. Ja vaikko komišuvdna loahpaha barggus, dát mátki ii noga dása.

Vaikko eat vel dovdda loahpparaportta sisdoalu, de lean sihkar, ahte komišuvnna ávžžuhusat guoskkahit viidát oba suomelaš servodaga. Dan dihte daid joatkkagiedahallan galgá leat eakti vuogi mielde parlamentáralaš. Skábmamánus ásaheami parlamentáralaš bargujoavku čohkke oktii buot riikkabeaivejoavkkuid árvvoštallat ávžžuhusaid ja válmastallat oktasaš oainnu dárbbatlaš doaimmain ja áigedávvaliin. Bargu dahkkojuvvu lágga ovttasbarggus Sámedikkiin ja Nuortalaččaid siidačoakkámiin.

Jáhkán, ahte komišuvnna barggu čuovvumuššan dialoga ja luohttámuš sápmelaččaid ja stáhta gaskkas váfistuvvet. Sáhttit hukset oktasaš boahhteáiggi ja soabada ipmirdemiin, maid sápmelaččat leat muosáhan.

Kiitos – Giitu – Takkâ – Spä'sseb!
